



Laidiens: **31.08.2012., Nr. 138**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2012/138.5**

Ministru kabineta noteikumi Nr.589

Rīgā 2012.gada 28.augustā (prot. Nr.49 18.§)

Dabas parka "Tērvete" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar likuma

"Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām"

14.panta otro daļu un 17.panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. dabas parka "Tērvete" (turpmāk – dabas parks) aizsardzības un izmantošanas kārtību;

1.2. dabas parka apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu un tās izveidošanas un lietošanas kārtību.

2. Dabas parks izveidots, lai aizsargātu Tērvetes upes senlejas raksturīgo ainavu, Latvijā un Eiropā īpaši aizsargājamajos biotopos, īpaši aizsargājamās sugas un to dzīvotnes, vienlaikus nodrošinot teritorijas ilgtspējīgu attīstību, kā arī teritorijai raksturīgo dabas un kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu sabiedrības atpūtai un izglītošanai.

3. Dabas parkā ir šādas funkcionālās zonas:

3.1. dabas lieguma zona;

3.2. dabas parka zona;

3.3. neitrālā zona.

4. Dabas parka platība ir 1386 ha. Dabas parka funkcionālo zonu shēma noteikta šo noteikumu 1.pielikumā, bet funkcionālo zonu robežu apraksts – šo noteikumu 2.pielikumā.

5. Dabas parka robežas dabā apzīmē ar speciālu informatīvo zīmi, kuras paraugs, izveidošanas un lietošanas kārtība noteikta šo noteikumu 3.pielikumā.

6. Dabas aizsardzības pārvalde nosaka ierobežotas pieejamības statusu informācijai par dabas parkā esošo īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atrašanās vietu, ja tās atklāšana var kaitēt vides aizsardzībai. Šādu informāciju izplata tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju.

7. Dabas aizsardzības pārvalde, izsniedzot rakstisku atļauju šajos noteikumos minētajām darbībām, izmanto dabas aizsardzības plānā iekļauto informāciju un jaunāko pieejamo informāciju par īpaši aizsargājamām sugām un

biotopiem dabas parka teritorijā. Dabas aizsardzības pārvaldes atļauja nav nepieciešama šo noteikumu 10.punktā un 15.16.2., 15.16.3., 15.17., 23.1. un 26.3.apakšpunktā minētajām darbībām, kurām saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ietekmes uz vidi novērtējumu Valsts vides dienests izsniedz tehniskos noteikumus vai veic sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu.

II. Vispārīgie aprobežojumi visā dabas parka teritorijā

8. Zemes īpašniekiem, tiesiskajiem valdītājiem vai lietotājiem aizliegts savā īpašumā, valdījumā vai lietojumā esošajā nekustamajā īpašumā ierobežot apmeklētāju pārvietošanos pa takām, kas norādītas šo noteikumu 1.pielikumā un paredzētas dabas parka un tajā esošo infrastruktūras objektu apskatei.

9. Visā dabas parka teritorijā aizliegts:

9.1. ierīkot atkritumu poligonus;

9.2. iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdens ieguvi personiskajām vajadzībām;

9.3. uzstādīt vēja elektrostacijas;

9.4. medīt ūdensputnus;

9.5. veikt darbības, kas maina kultūrvēsturiskās vides īpatnības un raksturīgos ainavu elementus vai samazina bioloģisko daudzveidību un ekoloģisko stabilitāti;

9.6. izmantot citzemju sugas meža atjaunošanā un ieaudzēšanā (šis aizliegums neattiecas uz Tērvetes "Sprīdišu" dendroloģiskajiem stādījumiem);

9.7. lietot minerālmēslus un ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus mežaudzēs (izņemot repelentus pārnadžu atbaidīšanai un feromonus koku stumbra kaitēkļu ierobežošanai);

9.8. iegūt sūnas un ķērpjus, kā arī lasīt ogas un sēnes, bojājot vai iznīcinot zemsedzi;

9.9. pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, tai skaitā automašīnām, traktortehniku, motocikliem, tricikliem, kvadricikliem, mopēdiem, velosipēdiem, kā arī ar dzīvniekiem un pajūgiem ārpus ceļiem, izņemot gadījumus, ja pārvietošanās pa dabiskām brauktuvēm mežā un takām ir saskaņota šo noteikumu 12.punktā noteiktajā kārtībā vai ja pārvietošanās ir saistīta ar šo teritoriju apsaimniekošanu, uzraudzību, valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu vai glābšanas un meklēšanas darbiem.

10. Visā dabas parka teritorijā bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

10.1. veikt arheoloģiskās izpētes darbus;

10.2. veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu (izņemot bebru aizsprostu nojaukšanu);

10.3. ierīkot publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus (piemēram, takas, skatu torņus, atpūtas vietas, ugunsgrābekļa vietas, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju centrus un informācijas centrus).

11. Tērvetes (Gulbju) ūdenskrātuvē aizliegts:

11.1. iebraukt ar kuģošanas līdzekļiem, izņemot:

11.1.1. kuģošanas līdzekļus, kas pieder ūdenskrātuves apsaimniekotājiem;

11.1.2. vienas airu laivas izmantošanu personīgajām vajadzībām katram ūdenskrātuves piekrastes zemes īpašniekam, tiesiskajam valdītājam vai lietotājam;

11.1.3. kuģošanas līdzekļus, kurus izmanto teritorijas apsaimniekošanai vai uzraudzībai;

11.2. makšķerēt, izņemot:

11.2.1. makšķerēšanu no dambja;

11.2.2. makšķerēšanu no 1.maija līdz 30.jūnijam ūdenskrātuves daļā, kas ietilpst neitrālajā zonā;

11.2.3. makšķerēšanu no 1.jūlija visā ūdenskrātuvē.

12. Dabas parka teritorijā esošo dabisko brauktuvju mežā un taku izmantošana zirgu izjādei, braukšanai ar pajūgiem un citiem transportlīdzekļiem, kā arī saimnieciskā darbība, kas saistīta ar atpūtas, sporta un tūrisma pakalpojumu sniegšanu dabas parka teritorijā, rakstiski jāsaskaņo ar zemes īpašnieku, tiesisko valdītāju vai teritorijas apsaimniekotāju.

13. Dabas parka teritorijā atļauts veikt mežsaimniecisko darbību ainavu veidošanai un uzturēšanai saskaņā ar dabas parka ainavu plānu, kas rakstiski saskaņots ar Dabas aizsardzības pārvaldi un vietējo pašvaldību.

III. Dabas lieguma zona

14. Dabas lieguma zona izveidota īpaši aizsargājamo meža biotopu, bioloģiski vērtīgu vecu mežu, retu un īpaši aizsargājamo sugu un to dzīvotņu aizsardzībai.

15. Dabas lieguma zonā aizliegts:

15.1. lai samazinātu dzīvnieku bojāeju, – pļaut meža pļavas un lauces virzienā no malām uz centru;

15.2. bojāt vai iznīcināt (arī uzarot vai kultivējot, ieaudzējot mežu vai aizaudzējot ar krūmiem) meža pļavas un lauces, izņemot medijamo dzīvnieku piebarošanas lauces;

15.3. veikt darbības, kas veicina augsnes eroziju;

15.4. dedzināt sauso zāli un niedres, kā arī meža zemsedzi. Šis aizliegums neattiecas uz īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanas pasākumiem, par kuru veikšanu ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja un rakstiski informēta par ugunsdrošību un ugunsdzēsību atbildīgā institūcija;

15.5. cirst kokus galvenajā cirtē un rekonstruktīvajā cirtē;

15.6. cirst kokus kopšanas cirtē, ja mežaudzes vecums pārsniedz:

15.6.1. priežu un ozolu audzēm – 60 gadu;

15.6.2. egļu, bērzu, melnalkšņu, ošu un liepu audzēm – 50 gadu;

15.6.3. apšu audzēm – 30 gadu;

15.7. no 15.marta līdz 31.jūlijam veikt mežsaimniecisko darbību, izņemot:

15.7.1. meža ugunsdrošības un ugunsdzēsības pasākumus;

15.7.2. meža atjaunošanu ar rokas darbarīkiem;

15.7.3. bīstamo koku (koki, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus) ciršanu un novākšanu;

15.7.4. meža nekoksnes vērtību ieguvi;

15.8. atzarot augošus kokus mežaudzēs, izņemot koku atzarošanu skatu punktu ierīkošanai un uzturēšanai, elektropārvades un citu lineāro komunikāciju uzturēšanai, kā arī satiksmes drošībai uz ceļiem;

15.9. mežaudzēs cirst nokaltušus kokus un izvākt kritušus kokus, kritālas vai to daļas, kuru diametrs resnākajā vietā pārsniedz 25 centimetrus, izņemot bīstamo koku nociršanu. Kaltušie un bīstamie koki pēc nociršanas atstājami mežaudzē, izņemot 20 metru platu joslu gar takām, ceļiem, stigām, atpūtas vietām un dabas parka infrastruktūras objektiem. Pieļaujams izvākt svaigi vēja gāztos ošus un egles, ja to apjoms pārsniedz piecus kubikmetrus uz hektāru;

15.10. ierīkot nometnes un celt teltis ārpus speciāli ierīkotām vietām;

15.11. kurināt ugunsiskus ārpus speciāli ierīkotām vietām, kuras nodrošina uguns tālāku neizplatīšanos (izņemot ugunsiskus ciršanas atlieku sadedzināšanai atbilstoši ugunsdrošību un ugunsdzēsību regulējošajiem normatīvajiem aktiem);

15.12. rīkot autosacensības, motosacensības un velosacensības, rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus, kā arī rīkot ūdensmotosporta un ūdensslēpošanas sacensības, Nacionālo bruņoto spēku un zemessargu mācības;

15.13. iznīcināt vai būtiski mainīt dabisko zemsedzi, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams šajos noteikumos atļauto darbību veikšanai;

15.14. ierīkot lauksaimniecības dzīvnieku – ierobežotā platībā turētu savvaļas sugu dzīvnieku – audzētavas, kā arī iežogotas platības savvaļas sugu dzīvnieku turēšanai nebrīvē;

15.15. nosusināt avoksnājus, mežaudzes slapjās minerālaugsnēs un slapjās kūdras augsnēs;

15.16. veikt darbības, kuru rezultātā tiek mainīta meža zemes lietošanas kategorija, izņemot – pēc Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas:

15.16.1. īpaši aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu atjaunošanu;

15.16.2. šo noteikumu 1.pielikumā norādīto publiski pieejamo dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektu ierīkošanu;

15.16.3. ceļu, inženierkomunikāciju un citu inženierbūvju pārbūvi (rekonstrukciju), ja tiek mainīts trases platums un novietojums;

15.17. būvēt hidrotehniskas būves uz Tērvetes upes un ierīkot meliorācijas sistēmas, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams, lai novērstu teritoriju applūšanu ārpus dabas parka teritorijas, kā arī pēc Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas:

15.17.1. upju dabiskā tecējuma, ūdenstecēm un ūdenstilpēm piegulošo teritoriju hidroloģiskā režīma atjaunošanai;

15.17.2. īpaši aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu atjaunošanas pasākumu veikšanai.

16. Dabas lieguma zonā sanitārā cirte atļauta tikai gadījumos, ja meža slimību, kaitēkļu, dzīvnieku vai citādi bojātie koki rada masveidīgas kaitēkļu savairošanās draudus un var izraisīt mežaudžu bojāeju ārpus dabas lieguma zonas un ir saņemts Valsts meža dienesta sanitārais atzinums. Veicot cirti, saglabā visus augtspējīgos kokus.

17. Lai novērstu apdraudējumu dabas parka apmeklētājiem un infrastruktūras objektiem, dabas lieguma zonā meža slimību, kaitēkļu, dzīvnieku vai citādi bojātos, vēja gāztos un lauztos kokus cērt citā cirtē. Šādā gadījumā Valsts

meža dienests koku ciršanas apliecinājumu izsniedz pēc Dabas aizsardzības pārvaldes pozitīva atzinuma saņemšanas.

18. Dabas lieguma zonā bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

18.1. atjaunot mežu stādot un sējot;

18.2. veikt zinātniskos pētījumus.

19. Zemes vienību sadalīšana atļauta tikai tad, ja katras atsevišķās zemes vienības platība pēc sadalīšanas nav mazāka par 10 hektāriem. Šis nosacījums neattiecas uz zemes vienībām, kas tiek atdalītas infrastruktūras un inženierkomunikāciju būvniecībai vai uzturēšanai un kuru apbūves nosacījumus nosaka vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā, kā arī uz gadījumiem, ja no īpašuma tiek atdalīta zemes vienība ar dzīvojamām un saimniecības ēkām, pagalmu un zemi, kas nepieciešama saimniecības uzturēšanai.

IV. Dabas parka zona

20. Dabas parka zona izveidota, lai saglabātu teritorijai raksturīgās ekosistēmas, kultūrvēsturisko vidi un ainavu, kā arī rekreācijas resursus.

21. Dabas parka zonā aizliegts:

21.1. kurināt ugunsiskus ārpus speciāli ierīkotām vietām, kuras nodrošina uguns tālāku neizplatīšanos (izņemot ugunsiskus pagalmos un ugunsiskus ciršanas atlieku sadedzināšanai atbilstoši ugunsdrošību un ugunsdzēsību regulējošajiem normatīvajiem aktiem);

21.2. cirst kokus kailcirtē un rekonstruktīvajā cirtē;

21.3. mežaudzēs cirst nokaltušus kokus un izvākt kritušus kokus, kritālas vai to daļas, kuru diametrs resnākajā vietā pārsniedz 25 centimetrus, izņemot bīstamo koku nociršanu. Kaltušie un bīstamie koki pēc nociršanas atstājami mežaudzē, izņemot 20 metru platu joslu gar takām, ceļiem, stigām, atpūtas vietām un dabas parka infrastruktūras objektiem. Pieļaujams izvākt svaigi vēja gāztos ošus un egles, ja to apjoms pārsniedz piecus kubikmetrus uz hektāru;

21.4. sanitārajā cirtē cirst augtspējīgos kokus;

21.5. iznīcināt vai būtiski mainīt dabisko zemsedzi, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams šajos noteikumos atļauto darbību veikšanai;

21.6. kopšanas cirtē izcirst valdošās koku sugas valdaudzes kokus (izņemot augšanā atpalikušos, meža slimību, kaitēkļu, dzīvnieku vai citādi bojātos kokus), ja mežaudzes vecums pārsniedz:

21.6.1. priežu un ozolu audzēm – 60 gadu;

21.6.2. egļu, bērzu, melnalkšņu, ošu un liepu audzēm – 50 gadu;

21.6.3. apšu audzēm – 30 gadu;

21.7. veicot koku ciršanu galvenajā cirtē:

21.7.1. samazināt mežaudzes pirmā stāva biezību zem 0,4, neskaitot sausus stāvošus kokus;

21.7.2. mežaudzē veidot atvērumus, kas lielāki par 0,1 hektāru;

21.8. lai samazinātu dzīvnieku bojāeju, – pļaut lauksaimniecībā izmantojamās zemes un lauces virzienā no malām uz centru. Nelīdzena reljefa apstākļos pļauj slejās virzienā no lauka atklātās malas (arī no pagalma, ceļa, atklāta